5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 295

Editia de seară

LUNI 24 (6) OCTOMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA STRĂINĂTATE
Lei 4.65 3 luni Lei 10.—
9.15 6 luni 20.—
18.— Un an 40.—

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA INTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 60
Idem pag. IV „ 50
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunţuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60—150 lei

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

Directori:
VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 70

Din 23 Oct. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD şi NORD-VEST

Pe graniţa de Vest a Moldovei, până la Predeluş, situaţia neschimbată.

In valea Prahovei, am respins mai multe atacuri ale inamicului. Către seară, inamicul a reuşit a ocupa o parte din tranşeele noastre de pe muntele Dihamul (nord-vest Azuga)

In regiunea Dragoslavelor şi pe stânga Oltului, mai multe atacuri date de inamic au fost respinse.

In Valea Jiului, urmărirea continuă. S'au mai luat câţiva prizonieri.

La Orşova, situaţia neschimbată.

Frontul de Sud

In lungul Dunării, schimb de focuri.

In Dobrogea, mici hărţueli.

Conflictul
dintre Germania şi Norvegia

Germania va ceda?

Roma, 22.— Se telegrafiază din Amsterdam: Deşi situaţia raporturilor dintre Germania şi Norvegia rămîne îngrijitoare, totuşi se crede probabil că Germania va trebui să schimbe tonul, dat fiind solidaritatea statelor scandinave şi declaraţia Aliaţilor că sunt gata să intervină în favoarea Norvegiei.

Prima consecinţă a noului conflict ar fi, pentru Germania, ruptura diplomatică cu celelalte state neutre dela Nord.

Se asigură însă că la Berlin se va încerca să se evite conflictul, mărginindu-se a discuta pretinsele sale motive juridice.

✠

Se telegrafiază din Londra că ultimele telegrame venite din ţările scandinave nu arată aici o limpezire a situaţiunei produsă de vrajba pe care Germania a căutat-o cu vecinii de la Nord. Se află numai că la Stockholm se observă în popor o mişcare de nemulţumire tot mai vie, care se întinde în toată Suedia. Despre această mişcare, presa germană tace, căutînd să ascundă gravitatea situaţiunei şi lasă pe cititorii săi în neştinţă de cele ce se petrec.

In această privinţă, „Journal de Genève" scrie: De la invazia Belgiei de către germani, nici un alt stat neutru n'a fost victima unor asupriri mai revoltătoare aşa cum a fost Norvegia. (A. T. I.).

Ultimatul Germaniei către Norvegia

Lyon, 23. — „Journal de Genève" scrie:

„Germania trimete Norvegiei ultimatul, mai puţin grav în urmările sale decît cel din 2 August 1914 expediat Belgiei, dar tot aşa de brutal, cinic şi contrariu oricărei legalităţi. Asemenea procedări sunt o ameninţare pentru toate statele mici ale Europei. Interesul lor, demnitatea lor, independenţa tutulor acestor state sunt acum în joc". (T.F.F.).

SCENE DIN RAZBOI

O ordonanţă erou

Ordonanţele au în război rolul modest de a însoţi pe ofiţerii lor de departe, cît mai departe, de a-i servi la toate trebuinţele lor şi a-i veghia atunci cînd se întîmplă să fie nemeriţi de un glonte vrăjmaş.

Aşa că, soarta le-a desemnat rolul trist de a vedea de departe desfăşurarea bătăliilor, fără de a putea să ia parte la luptă şi la victoriile ce încunună armele. Şi cîţi dintre aceşti umili, tineri, voinici, cu dor de a contribui şi ei cît de puţin la izbînda luptei, simt frămîntîndu-se într'înşii simţimintele lor patriotice, fără să aibă putinţa de a merge acolo unde-i mînă dragostea lor pentru apărarea ţărei.

Dar au fost în acest război ordonanţe cari, ne-putîndu-şi stăpîni avîntul războinic, s'au avîntat la luptă, în potriva chiar ordinelor exprese ce li s'a dat de a sta departe.

De unul dintr'aceşti umili ne vom ocupa astăzi:

S'a dat ordin regimentului X de infanterie să intre în foc pe valea Slănicului.

Sublocotenentul Velicu Emil, din acest regiment, înainte ca regimentul său să pornească la atac, chemă la dînsul pe ordonanţa sa Damian Vasile şi i-a dat ordin să rămîe înapoia liniei de trăgători la 500 metri şi gata să-i dea ajutor dacă va fi rănit.

Atacul începu şi bravii noştri ostaşi înaintau ca leii la luptă, vîrînd groaza în germani. Lupta ajunsese piept la piept, şi se ştie cum ştie românul să mînuiască baioneta.

In vultoarea luptei sublocotenentul Velicu a rămas încremenit observînd pe ordonanţa sa mînuind baioneta cu o dexteritate şi o bravură ce l'a uimit, în primele rînduri ale luptei, cu mult înaintea locului unde se afla el.

Ofiţerul înaintă pînă la dînsul şi era gata să-l admonesteze că-i calcă ordinul, dar în faţa spectacolului ce i se înfăţişă se opri şi stă în admiraţie în faţa bravurei ordonanţei sale: La picioarele lui Damian Vasile se aflau trei soldaţi unguri ucişi, şi în momentul acela se lupta cu baioneta cu alţi doi, dintre care pe unul îl răpusese.

După o luptă disperată, [illegible] mînuia arma cu [illegible] şeală fulgerătoare, cîte odată slujindu-se de patul puştei ca de un ciomag şi altă dată de baionetă, bravul soldat doborî la pămînt şi pe al cincilea ungur.

Tocmai atunci se dădu semnalul încetărei luptei, victoria fiind din partea regimentelor noastre.

Atunci ofiţerul Velicu Emil apropiindu-se de ordonanţa sa, îi zise pe un ton prefăcut aspru:

— Bine, mă, aşa 'mi execuţi ordinele?

— Să trăiţi d-le sublocotenent, a răspuns Damian Vasile pe un ton firesc, fără vreo afectare pentru isprava sa, la început v'am executat porunca, dar n'am putut răbda mai mult şi cînd am văzut că spurcaţii de unguri năvălesc pe ai noştri, am simţit o mîncărime în palmă, am luat o puşcă a unui soldat mort şi m'am repezit în ei.

Sublocotenentul i-a întins mîna şi l'a felicitat pentru bravura sa.

Atunci ordonanţa prinzînd curaj, spuse ofiţerului său:

— Domnule sublocotenent, dă-mi voe să vă dau plocon pe ăşti doi unguri, pe ceilalţi trei îi iau asupră-mi.

Sublocotenentul Velicu a făcut haz de propunerea bravei sale ordonanţe.

Şi cîţi dintr'aceşti umili eroi nu rămîn necunoscuţi!

Emil Nicolau

ENGLEZII
reiau dela germani un vas olandez capturat

Karnarvon, 23. — Amiralitatea anunţă că steamerul olandez „Oldamlet" a fost capturat de germani la 19 Octombrie; dar în revărsatul zilei de 20 un crucişător uşor englez a surprins vasul inamic, capturîndu-i prada şi făcînd prizonier echipagiul, şi a luat în remorcă vasul olandez ducîndu-l vreo 6 mile, unde a fost remorcat de un vas olandez.

Ziarul „Amsterdam Telegraaf" din 21 c., spune că, luîndu-se interogatoriu echipagiului de pe „Oldamlet", marinarii au declarat că germanii venind pe bord, au pus două lăzi în camera maşinăriilor.

Căzuţi pe câmpul de onoare

LOCOTENENT
V. Lăzărescu
din reg. 39 infanterie

SUB-LOCOT.
Const. V. Mateescu
din reg. 40 Călugăreni

Sub-locot. de rezervă
Nic. Th. Brăiloiu
din reg. 10 artilerie

Sub-locot. de rezervă
Ernest Oncica
din reg. 70 infanterie

AGITAŢIA CONTRA GERMANIEI
din cauza scufundărei vapoarelor „Angeliki" şi „Kikibissa"

Lyon, 23.—Corespondentul din Atena al ziarului „Morning Post" trimite ştiri cu privire la agitaţiile văzute cu ocazia înmormîntărei celor două victime ale dezastrului vasului „Angeliki". Discursul funebru pronunţat de secretarul „Asociaţiunei muncitorilor" a înfierat în termeni energici barbariile germanilor, arătînd că marina comercială greacă nu trebuie să mai permită să fie terorizată prin astfel de metode.

După funerarii, mulţimea s'a întors ţinînd un meeting în care s'a luat rezoluţiunea de a protesta împotriva pirateriei germane, cerînd regelui şi guvernului să ia măsuri energice spre a ocroti marina greacă împotriva atacurilor submarine. De asemenea s'au cerut despăgubiri pentru familiile şi văduvele celor înecaţi.

Cercetările făcute cu privire la scufundarea vaselor „Angeliki" şi „Kikibissa", au dovedit că vasele au fost torpilate de submarine şi că acest act de barbarie este cu atît mai grav cu cît „Kikibissa" plutea ziua în largul mărei către vestul Mediteranei, fapt care nu permitea nici o bănuială cu privire la încărcătură sau pasageri.

✠

Guvernul grec a admis ca voluntarii să fie transportaţi pe calea ferată Larissa.

SCRISOARE DIN ROMA

Veneţia şi Lido.—Furiile vandalilor.—Popasurile independenţii române şi italiene.—Spre Triest şi Trento. — Prizonierii români austriaci. — Problemele economice.

23 Septembrie

Frontul din Trentin, pe care voiam să-l vizitez după frontul dela Isonzo, despre care v'am vorbit în corespondenţa trecută, nu prezintă acuma nici o probabilitate d'a oferi operaţiuni de stil mare, precum se aştepta pe sectorul nostru oriental. De aceea am renunţat la numita excursiune alpestră, unde soldaţii noştri nu pot să înainteze decît numai foarte încet din cauza asprimii vremii şi a terenului.

Am preferat să revăd Veneţia, regina Adriaticei, ţintă a aeroplanelor inamice cari atacă mai ales monumentele, bisericile, spitalele şi pe cetăţenii inofensivi. Şi cu adevărat avioanele austriace cată să lovească oraşul nearmat; au ocolit mereu Lido, prundul elegant aşternut cu nisip catifelat, unde cu toate acestea sunt lucrări de apărare, puţin importante, ce e dreptul, dar în fine sunt lucrări militare. Şi rezultă din aceasta cazul ciudat că paşnicii burghezi veneţieni caută scăpare la Lido în momentul pericolului; unii chiar şi-au instalat acolo culcuşurile de noapte. După ce şi-au terminat treburile în oraş, se duc seara în noile locuinţe adăpostite de fortificaţiunile pe cari duşmanul le lasă în pace.

Austriacii vor dar să fărîme frumuseţile geniului artistic. Sunt furiile vandalilor cari se văd pe marginea prăpăstiei şi cari ar vrea să spulbere frumuseţile mai înainte d'a cădea. Posteritatea îi va judeca şi osîndi, precum a condamnat şi barbariile strămoşilor lor.

Istoria îşi duce drumul ei înainte. Nu merge săltînd, şi fiecare period istoric îşi ajunge scopul. Nici în Italia, nici în România independenţa nu s'a întemeiat într'o zi. România a avut popasurile ei, însemnate cu cifrele: 1859, 1866, 1877—78 şi 1913. Este o coincidenţă aproape desăvîrşită cu popasurile italiene cari poartă datele de 1859, 1866, 1870. Mergem acuma, noi italienii ca şi românii spre cel din urmă popas al unificărei noastre naţionale. Poarte ea data de 1916 ori 1917, este indiferent; un lucru însă este sigur, şi anume că această unificare se va încheia victorioasă pentru amîndouă ţările noastre.

Liniştea care domneşte la Bucureşti şi la Roma, cu toate urzelile furişe ale emisarilor vrăjmaşi şi ale pacifiştilor la extrem, este proba cea mai evidentă că suntem siguri de viitorul nostru radios. Liniştea este tăria celor puternici. Suntem siguri că drapelul italian va fîlfîi în curînd pe turnul lui San Giusto, la Triest, şi mai pe urmă pe monumentul lui Dante la Trento. Cînd veţi primi scrisoarea aceasta, prima parte a aşteptării poate că va fi şi îndeplinită, cu toate piedicele grele ce inamicul ne pune.

Şi d-voastră veţi lovi straşnic în inamicul comun ca şi noi. Fie ca vitezele d-voastre oşti să se poată întîlni cu ale noastre ca să sigileze frăţia naţională antică a ţărilor noastre!

Au această asemănare oştile noastre între ele, că se reped la atac cu pas falnic, pline de entusiasm şi de energie rece. E frumos să vezi, cum am văzut eu lîngă Gradisca, infanteria noastră, protejată de un sbor de avioane cari o clipă nu încetează d'a supraveghia cîmpii de luptă, şi de o artilerie care trage c'o nespusă preciziune. Năvăleşte asupra austriacilor şi ungurilor c'un dispreţ admirabil de moarte. Din nenorocire, în rîndurile inamice sunt şi români, pe cari despotismul habsburgic îi constrînge să îndrepte armele în contra noastră. Zilele acestea au fost făcuţi prizonieri mai mulţi dintre ei; sunt puşi d'o parte dintre ceilalţi prizonieri şi se bucură de un tratament special.

Deşi ne aflăm acuma în mijlocul războiului, problemele cele mai importante cari ne preocupă nu sunt cele strategice. Organizarea armatii n'ar putea să fie mai bine de cum este acuma; serviciile logistice funcţionează c'o regularitate cronometrică. De aceea, ne gîndim cu persistenţă la organizaţiunea economică şi la mobilizarea industrială a ţării după război. Este o problemă care merită toată luarea noastră aminte, căci, dacă axa politică s'a schimbat, debuşeurile comerciale vor lua o altă direcţiune, care nu va mai fi a imperiilor centrale, ci a ţărilor aliate. Iată cauza deselor tratative cari s'au urmat la Paris şi Londra, în săptămînile trecute, între oamenii de stat italieni, englezi, francezi şi ruşi. Aşteptăm cu nerăbdare să se asocieze şi reprezentanţii României, pentru ca să avem, împreună cu frontul şi acţiunea unică, şi apărarea unică a tuturor intereselor aliaţilor în timpul războiului ca şi în timpul păcii victorioase care va urma.

Conferinţa economică din Paris a şi statornicit bazele înţelegerii comerciale între ţările aliaţilor după război. Acuma se studiază mijloacele cele mai bune de transport pentru a se apropia, pentru a se desvolta comunicaţiunile reciproce dela oceanul Atlantic pînă la marea Neagră. România nu poate lipsi să se unească cu aliaţii ei şi în această luptă economică, al cărei scop este să provoace falimentul imperiilor centrale, scăparea noastră de speculaţiunile lor ignobile şi înălţarea minunată a pămînturilor noastre în toate sferele activităţii şi civilizaţiunii omeneşti.

Romeo Lovera

Prinţul Waldemar
la Sofia

Paris, 20. — O telegramă din Berna anunţă că prinţul Waldemar al Prusiei a sosit la Sofia, însărcinat cu o misiune pe lîngă regele Ferdinand al Bulgariei. El va vizita statul-major al lui Mackensen. (Agenţia Radio).

NEMULŢUMIREA REICHSTAGULUI

Paris, 19 (întîrziată). — O telegramă din Zurich anunţă că Reichstagul a continuat eri discuţia suprimărei stărei de asediu şi a cenzurei politice. Discuţia a fost foarte violentă. D-rul Grober, oratorul centrului catolic, a luat în mod viu apărarea d-lui Helfferich, ministru de interne.

D. Muller a protestat în numele radicalilor în contra regimului extralegal care e în vigoare în imperiu. El a declarat: „Nu se făptuesc de cît idioţii de la nord la sud. Acest sistem e aplicat pretutindeni şi suntem complet ridicoli. Domnii de la guvern ar trebui cu toate acestea să-şi dea seama de rolul fără demnitate pe care-l joacă. Ei sunt paiaţele dictaturei militare".

D. Muller a mers pînă a spune: „Aş voi să văd pe generalul comandant al regiunei 21 să arate în tranşee acelaş curaj pe care-l desfăşură în contra ziarelor şi a parlamentarilor".

In ziarul Vorwaerts, *d. Scheidemann, socialist, scrie: „Dacă energia Reichstagului şi inteligenţa conducătorilor noştri n'aduc o schimbare a sistemului corespunzător voinţei populare, ceeace am văzut Sîmbătă la Reichstag nu va fi nimic pe lîngă ceeace se va petrece de aci încolo. (Agenţia Radio).*

SANATATEA
LUI FRANZ IOSEF

Paris 18, (întârziată). — Circulă svonul că împăratul Franz Iosef, după avizul medicilor Curţii, îşi pierde puterile foarte iute. El nu mai poate da decât audienţele absolut indispensabile (A. Radio).

SCHIMBUL
de prizonieri între Germania şi Anglia

Paris, 18 (întârziată). — Camera comunelor a fost informată că Germania primeşte fără condiţii propunerea britanică de a schimba prizonierii civili în vîrstă de 45 ani şi mai bine. (A. Radio.)

PRESA GERMANA
despre interviewul lui Hindenburg

Lyon, 22. — Ca comentariu la un recent interview al lui Hindenburg, ziarul „Vorwaerts" din 30 Octombrie st. n. scrie:

„HINDENBURG CONJURA FRANŢA SA-ŞI DEA SEAMA DE PRIMEJDIA SPRE CARE SE'NDREAPTA, — ACEEA A EPUIZARII DEFINITVE. NOI INŞINE INSA SUNTEM 'CONŞTIENŢI CA NE AMENINŢA ACEEAŞ PRIMEJDIE".

O nouă operă literară
a M. S. Regina României

Londra, 21. — Sub titlul **Icoane româneşti**, *ziarul* „**Times**", *începe publicarea unui şir de povestiri scrise de M. S. Regina României.*

Aceste icoane româneşti, sunt o serie de peisage, impresiuni, amintiri pitoreşti, asupra României, în cari regăseşti trăsăturile caracteristice ale moravurilor şi aspectelor regatului român, văzute de o Suverană artistă.

Ele resfrâng o mare dragoste de ţară.

E o operă foarte originală şi de mare valoare literară. (Reuter).

In trecut femeile noastre lucrau singure ciorapi şi flanele de lână. Acelaş lucru se poate face şi astăzi pentru armată.

Comunicate ruseşti

Petrograd, 16. — Comunicat oficial. — FRONTUL DE LUPTA APUSEAN. — Pe rîul Stohod, în regiunea Vitonege, Mikhalovka şi Alexandrovka, lupte sunt în curs. Am respins primele atacuri vrăjmaşe spre Vitonege şi înălţimile mai la sud, dar, pe la orele două după amiazi, duşmanul a reuşit printr'un atac foarte violent şi după o bombardare intensă să ajungă în tranşeele noastre cele mai înaintate care făceau o eşitură pe malul apusean al rîului Stohod, în regiunea Vitonege şi mai spre sud.

In ziua de 16, locot.-colonel de pionieri Pozdniak a fost grav rănit şi a murit după puţin timp din cauza rănilor primite.

In regiunea păduroasă a Carpaţilor, spre vest de muntele Capul, vrăjmaşul a atacat poziţiunile ocupate de unul din regimentele noastre, silindu-l să se retragă puţin; dar numai de cît poziţiunile au fost recucerite după sosirea întăririlor cerute.

FRONTUL CAUCAZULUI.— In regiunea de la Sakâz, pe valea rîului Tatava-Ceaia, elementele noastre au atacat pe turci care ocupau o poziţie puternic organizată pe înălţimile care domină această vale; turcii au părăsit această poziţie retrăgîndu-se în grabă şi lăsînd pe teren 27 morţi.

In direcţia [illegible], am luptat o zi întreagă în contra forţelor duşmane foarte numeroase; în timpul nopţei, trupele noastre s'au retras puţin pînă în satele Vianli şi Shirin-Bulag. (Westnik).

✠

Petrograd, 21. — Comunicatul de dimineaţă al comandamentului superior.

FRONTUL OCCIDENTAL. Pe rîul Stohod în sectorul Witonege, şi Alexandrowka luptele continuă. Un batalion dintr'un regiment al nostru a reuşit să arunce pe inamic care ocupase părţi din tranşeele noastre pe malul de apus al rîului Stohod.

In sectorul înălţimilor, la est de satul Lipica, trupele noastre rupînd reţelele de sîrmă ale inamicului în unele părţi, l'au respins.

O ceaţă deasă a împedicat activitatea artileriei.

Pe rîul Bistriţa, în sectorul Krivici, cercetaşii noştri împreună cu un detaşament au atacat pe neaşteptate din front şi flanc o companie inamică, împrăştiind-o şi luîndu-i 13 prizonieri.

FRONTUL CAUCAZULUI— Doi aviatori ai noştri, în ziua de 19 Octombrie au bombarbat lagărele mari turceşti, la Ceakmeidan, spre Nord-vest de Nuzik şi lîngă Zakolan, spre Sud-Est de Ciolik; asemenea două poduri peste Eufrat lîngă Sagan. (Westnik).

Propaganda germană
în Spania a dat greş

Paris, 20. După corespondentul ziarului „Messagero" la Madrid, formidabila propagandă germană din Spania a dat greş. Se constată în opinia publică o reacţiune în favoarea Aliaţilor. (Ag. Radio).

Linie ferată electrică
între Franţa şi Rusia prin Italia, Serbia şi România

Paris, 23. — Corespondentul ziarului „Pall Mall" din Paris arată că d. Herriot, primarul oraşului Lyon, a anunţat proectul unui tren de legătură cu Rusia plecînd din Bordeaux, via Lyon, Turin, Triest, Belgrad şi Bucureşti la Odesa. Acest proect va fi pus în aplicare cît mai curînd imediat ce Aliaţii vor fi hotărît condiţiunile de pace.

Linia va fi electrică, afară de distanţa de o jumătate de zi pe mare, şi va luat atît pasageri cît şi mărfuri.

Atît guvernul francez cît şi italian se grăbesc ca să adopte acest plan care va fi o lovitură grea pentru comerţul german şi va servi de aci înainte la prosperitate comercială a Aliaţilor.

O pildă

Primul nostru redactor a primit eri de la un vechiu amic al ziarului nostru o scrisoare din cari desprindem următoarele şire:

Sinaia, 20 Oct. 1916

„Dragă d-le Popescu,

„Doresc ca aceasta să te găsească pe d-ta şi ai d-tale sănătoşi. Tot sperînd că lupta se va muta între Predeal şi Braşov ne mai fiind ca azi între Azuga şi Predeal, sunt încă aci, căci mă împac mai bine cu bubuitul tunurilor de cît cu alarma de la Bucureşti....."

Fără comentar.

CUVINTE ADEVARATE

Suntem însfîrşit, astăzi, apreciaţi la justa noastră valoare...

O situaţiune geografică ingrată făcea din ţara noastră o regiune vagă şi îndepărtată pe care prelegerile uneori chiar ale bătrînilor savanţi parizieni sau londonezi o plasau dincolo de Bulgaria — sau între Serbia şi Grecia.

Ţară de legende sau de subiect de operete, lumea ne cunoştea şi mai puţin ca popor.

Se spuneau despre noi, şi mai ales se credeau, atîtea...

Presa mondială azi se ocupă de noi într'o notă mai justă, apropiindu-se de realitate cu o siguranţă cu care, — s'o recunoaştem — nu eram deprinşi.

Se vorbeşte azi despre noi cu cuvinte adevărate. Şi ni se aduc elogii călduroase, de pretutindeni.

Nu, orice s'ar zice, nu se poate spune că n'am meritat sau că am obţinut uşor această onoare, care e mai bine că ni se face şi acum, decît de loc. E preţul sîngelui, vărsat cu bravură şi fără preget, preţ fără echivalenţă de mişcătoare fraze din discursuri solemne la împrejurări festive, fără echivalenţă de aspiraţiuni spre un tratat care atîrnă greu cît şi aurul pe care-l va face să intre în ţară, în tot felul de întreprinderi.

Cu puşca în mînă, ne păzim munţii noştri străvechi, şi Dunărea bătrînă. Şi piscurile reci şi valurile turburi ne-au mai văzut trăind şi murind, veacuri în şir, oameni singuratici şi tăcuţi în hotărîrea lor liniştită, eroi fără zale şi fără zgomotoasă faimă.

Ni se face azi dreptate, vorbindu-se de noi cu cuvinte adevărate.

✠

Şi, în vreme ce sîngele nostru curge din belşug, primim, în mijlocul durerilor noastre, cu mulţumire aceste cuvinte de dreptate ce ni se cuveneau mai de mult.

Şi aşteptăm....

Aşteptăm, — următor firei noastre drepte şi fără rafinament, (care cunoaşte o singură elocvenţă: aceea a faptului), — aşteptăm URMAREA cuvintelor cari de astă dată sunt adevărate.

Ce frumos ne-a înfiorat şi cît ne-a încălzit sufletul eroica atitudine a unei divizii sârbeşti din Dobrogea, care, — alături de ai noştri —, cerea, cânta primele rînduri!

Cu accente calde scrie şi vorbeşte despre noi Italia, sora noastră mai mare, care, recunoscînd că „prestigiul şi interesele Aliaţilor sunt indisolubil legate de ale României" — („Giornale d'Italia"), — va face negreşit ca inimoşii ei alpini să dea inamicului de lucru tot atît cît îi dăm noi pe văile şi înălţimile Carpaţilor... E inamicul „nostru".

Să ne descoperim pomenind pe bravii şi puţinii sârbi din numeroasele divizii ale generalului Sarrail, la Salonic, sârbi cari, — o mînă de oameni — n'au pregetat NICI ACOLO să înfrunte moartea, tinzînd să reintre în pămîntul care trebuie să le fie scump şi care a fost Patria lor.

Vitejia acestora şi repedea lor hotărîre ne mai pot lăsa oare să ne'ndoim de rolul covîrşitor pe care Franţa aliată îl va încredinţa repede armatei multe a generalului atît de prudent care e Sarrail?...

Să mulţumim, Români, cu recunoştinţa, spiritelor generoase ale unor oameni ca, Sir Grey, — care vede, înţelege şi arată într'un mare discurs trebuinţa şi speranţa noastră: o conlucrare efectivă la opera pentru care ne vărsăm sîngele —; ca Briand, care nici un moment n'a şovăit să reprezinte şi să îndeplinească pe deplin datoria acestei Franţe eroice, care cu cît sîngerează mai din belşug devine mai mare şi mai nobilă.

Să mulţumim cu recunoştinţă acelora cari, astăzi, săvîrşind operă de dreptate adevărată şi de mult cuvenită, vor face din FAPTA lor repede urmarea sigură a îndemnurilor şi speranţelor ce ne-au adresat totdeauna cînd Soarta, la o răspîntie, apărea spunîndu-ne nouă şi lor:

„ACEST GREU DRUM IMPREUNA IL VEŢI FACE, SPRIJININDU-VA ŞI IMPREUNA VEŢI AJUNGE LA CAPAT".

MIHAIL NEGRU

Evenimente însemnate pe frontul italian
Dificultăţile şi succesele ofensivei italiene
— Aproape 5000 prizonieri —

Coltano, 21. — O notă oficioasă, publicată aseară, spune:

Sistemul defensiv inamic, care a fost nimicit de focul de artilerie italian la 18 (31) Oct., precum şi a doua zi dimineaţă, e împărţit în două sectoare, de la fluviul Frigido pînă la Vippacco. La nord e constituit de formidabilele poziţiuni de pe înălţimile dela Tivoli şi San Marco, cari domină estul şesului dela Gorizia şi pe care austriacii se opriseră la mijlocul lui August, după evacuarea oraşului.

Poziţiile duşmane au mare importanţă prin construcţia terenului, care-i format din pante repezi, străbătute de rîpe şi acoperită de o vegetaţie deasă, în mare parte compusă din copaci înalţi, de pădure.

La sud de Frigido, pe platoul Carso, linia inamică trecea la aproape 700 metri de vestul vîrfului şi scobora spre sud, pînă la primele case din Loquizza. Urma drumul dela Loquizza, sud de Log, aşa fel că poziţiile austriace erau cuprinse între cele două sate.

Numeroase ziduri, cari servesc pe Carso să limiteze proprietăţile, precum şi ruinele caselor fuseseră puternic organizate pentru apărare. Linia inamică se îndrepta apoi spre sud-vest, pe povîrnişurile orientale ale cotei 144 şi da spre mare, dealungul bălţilor dela Lisert.

In părţile cele mai importante, adică în faţa crestei septentrionale de pe Carso, şi la sud, între Jamauro şi Doberdo, austriacii construiseră o linie dublă, la ditanţă de 50—80 metri de aceea care a fost distrusă.

Se mai aflau formidabile retranşamente, numite de austriaci rezerve (stellung) şi considerate de ei. In special în partea Veli-Kiribak-Hudi-Log, ca linie principală de rezistenţă. Punctele cele mai importante erau Veli, Kiribak, Peginka şi coasta 235, la nord-est de Paviano.

După cum o indică sobrul comunicat din 2 Noembrie st. n. (20 Oct. st. v.), atacul italian a repurtat împotriva acestor puncte succesul principal. Astfel, la nord de Frigido, trupele noastre au ocupat tranşeele de pe pantele occidentale dela Tiroli şi San Marco. Pe Carso, n'a fost luat numai primul şir al retranşamentelor formidabile din faţa punctelor Veli, Kiribak şi Peginka, ci şi cele două poziţiuni ale rezervelor (stellung) şi înălţimile cotelor 306 şi 308 au căzut în mîinile noastre.

In sectorul acesta am înaintat dar cu doi kilometri adîncime pe un teren păduros şi în lungul unei pante ce urcă spre poziţiunile acelea, mai urcate.

Comunicatul a anunţat capturarea a aproape 5.000 de prizonieri, tunuri, mitraliere şi material de război de tot felul.

Inamicul a suferit pierderi foarte grave. Regimentul 21 landwehr a fost, ca să zicem aşa, distrus în întregime. Statul major, cei trei comandanţi de batalioane şi 1.500 oameni numai ai acestui regiment au fost făcuţi prizonieri. (T. F. F.).

DECLARAŢIILE
socialistului german Bernstein

Londra, 19. Ziarul „Tribune de Geneve" a primit din Berlin textul unui discurs remarcabil pronunţat în Reichstag de către deputatul socialist Bernstein. Acest discurs fusese suprimat de către censura germană. Referindu-se la Anglia, Bernstein a spus: „Dacă Dumneavoastră credeţi că veţi forţa această naţiune să închee pace prin aruncarea bombelor în oraşe deschise, înţelegeţi foarte greşit phsihologia acestui popor. In acest război s'au înregistrat pînă în prezent o pierdere totală de 4 milioane şi jumătate oameni, un milion de invalizi şi 11 milioane de răniţi. Cînd o să se sfîrşească acest măcel? Este datoria autorităţilor germane să declare că sunt gata să închee un armistiţiu creiînd un precedent spre a putea restabili pacea, printr'un congres european pe bazele drepturilor dmocratice". Ca concluzie Bernstein acuză militariştii cari, acum spune el, sunt într'o alianţă criminală cu speculatorii, cari încearcă să facă tot posibilul ca războiul să continue. (A. T. E.).